

Bestyrelsens beretning

2014-2015

Prisoverrækkelse til DANSKE ÆLDRE RÅD

New York, september 2014

DANSKE ÆLDRE RÅD

Indhold

1. Indledning og resumé	2
2. Synlighed	3
3. Uddannelse og vidensformidling	5
4. Undersøgelser	6
5. Nyhedsformidling og faglig rådgivning	7
6. Samarbejde med organisationer og myndigheder	8
7. DANSKE ÆLDRE RÅDs bestyrelse, sekretariat og økonomi	9
8. Ældrepolitik	11
9. Afslutning	14

1. Indledning og resumé

Tiden siden repræsentantskabsmødet i 2014 har været præget af en stærk prioritering i velfærdsopgaver i kommuner og regioner. Politikere og forvaltning fokuserer på, at offentlige tilbud prioriteres og målrettes borgere med størst behov. Det kan mærkes i de forslag, vi som ældre- og seniorråd får til høring, idet disse er præget af denne prioritering. Derfor har den til alle kommuner fordelte ældremilliard været en kærkommen anledning til at tænke kreativt. DANSKE ÆLDRE RÅD får som landsorganisation for de folkevalgte ældreråd mange lovforslag til høring og indbydes til at deltage i statslige projekter og udvalg. Den gode kontakt, som bestyrelse og sekretariat har til medlemmerne, betyder, at vi kan tale med vægt i disse sammenhænge og komme med konkrete eksempler. DANSKE ÆLDRE RÅD har et bredt samarbejde med politikere, ældreorganisationer og embedsværk i ministerier, styrelser og organisationer – et samarbejde der i årets løb er plejet og udbygget.

På de overordnede linier har temaer som digitalisering, rehabilitering, ensomhed, frivillighed, værdighed, udlicitering og mange flere i årets løb præget arbejdet i DANSKE ÆLDRE RÅD. Dels bestyrelsens møder, dels sekretariatets undersøgelser og ikke mindst konferencer, nyhedsbreve og mailservice.

På de indre linier har der i foråret 2015 været valg til DANSKE ÆLDRE RÅDs bestyrelse. Flere af de 10 valgkredse havde kampvalg, mens andre valgkredse sluttede op om én kandidat. Den nyvalgte bestyrelse tiltræder umiddelbart efter repræsentantskabsmødet d. 11. maj. DANSKE ÆLDRE RÅD præsenterer med denne skriftlige beretning organisationens arbejde og resultater siden repræsentantskabsmødet d. 28. april 2014. Beretningen tegner et nuanceret billede af DANSKE ÆLDRE RÅDs virksomhed – en virksomhed som drives af bestyrelsens frivillige indsats og sekretariatets ihærdighed.

Det er bestyrelsens håb, at beretningen vil danne udgangspunkt for en god og saglig drøftelse på repræsentantskabsmødet d. 11. maj 2015.

2. Synlighed

DANSKE ÆLDRE RÅD arbejder for at varetage ældre- og seniorråds interesser over for eksterne parter og beslutningstagere som f.eks. Folketing, Socialministeriet, øvrige relevante ministerier, KL, Danske Regioner, ældreorganisationer, m.fl. Synlighed har gennem årene haft en stigende betydning i det daglige arbejde for bestyrelse og sekretariat. Senest havde DANSKE ÆLDRE RÅD en artikel om ældreråd i Politikens tillæg "det gode liv" i marts 2015. Journalisterne på Danmarks Radio benytter i stigende omfang sekretariatet til baggrundsviden og medlemmer af ældreråd til "case-historier". DANSKE ÆLDRE RÅD gør, hvad der ligger inden for organisationens formål og formåen, men har en begrænset styrke sammenlignet med andre ældreorganisationer.

Verden fik øje på ældrerådene i 2014

Et gennembrud ift. synlighed kom i 2014, da ældre- og seniorråd vandt førsteprisen i den internationale konkurrence "Open Government Award".

DANSKE ÆLDRE RÅD havde nomineret "lovfæstede og folkevalgte ældreråd" som eksempel på et initiativ, der inddrager borgere i beslutningsprocesser. I nomineringen blev der argumenteret med, at ældreråd er kompetente med- og modspillere til politikere og embedsværk, at ældreråd har legitimitet, idet de er folkevalgte og lovfæstede, samt at ældreråd i denne form kun findes i Danmark. "Lovfæstede og folkevalgte ældreråd" blev af den danske jury indstillet som Danmarks kandidat foran andre gode initiativer, som f.eks. Folkemødet på Bornholm.

Danmark, DANSKE ÆLDRE RÅD og ældrerådene vandt den internationale pris "Open Government Award", med følgende begrundelse:

"Ældreråd i kommunerne er et socialt innovativt initiativ, som understøtter, at ældre inddrages i og øver indflydelse på beslutninger og handlinger i deres lokalsamfund. Ældreråd er således et innovativt konkret eksempel på danske politikeres ønske om borgerdeltagelse og brugerindflydelse, som desuden er en helt unik institution for Danmark. Ældrerådene udspringer af dansk sociallovgivning og er koblet til kommunens politikere og forvaltning. Her har ældrerådene bevist deres effekt og fået reel indflydelse på kommunal politik, som vedrører ældre."

Prisen blev overrakt til DANSKE ÆLDRE RÅD af Statsminister Helle Thorning-Schmidt i FN-bygningen i New York.

Prisen var anledning til, at mange ældre- og seniorråd skabte ekstra opmærksomhed i lokale nyhedsmedier.

Læs mere på <http://danske-aeldreraad.dk/open-government-award-2014/>

Socialministeren kender os

Det årlige repræsentantskabsmøde er for såvel sekretariat som bestyrelse et af årets højdepunkter. Socialminister Manu Sareen var hovedtaler på repræsentantskabsmødet i 2014 og talte til 475 medlemmer af ældre- og seniorråd og inviterede gæster. Et af socialministerens budskaber var, at regeringen har fokus på initiativer, som kan bryde ensomheden for ældre, og han udtrykte håb om at ældreråd ville sætte fokus på denne problematik. Socialministeren havde bemærket, at DANSKE ÆLDRE RÅD var på banen med nuancerede udmeldinger i pressen i diskussionen om ældre milliarden, hvilket han satte pris på. Formandskabet har efterfølgende fulgt op på ordene under et møde med socialministeren.

Folkemødet er blevet hjemmebane for os

DANSKE ÆLDRE RÅD deltog i 2014 for anden gang i Folkemødet på Bornholm. DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentanter deltog i seks forskellige debatter og paneler med emner spændende fra 'sund aldring' over 'værdighedsgaranti' til 'ældre som medspillere i kommunalpolitikken'. Udbyttet var stort i form af synlighed i debatter og paneler, samt etablering af kontakt til samarbejdspartner og beslutningstagere.

Kommuner, regioner og regionsældreråd

DANSKE ÆLDRE RÅDs mangeårige pres for lovfæstelse af regionsældreråd førte til en lille sejr i 2014, da regionsældreråd for første gang nævnes i en bekendtgørelse. Bekendtgørelsen er fastsat i henhold til Sundhedsloven, og giver hvert regionsældreråd mulighed for at udpege et medlem til det regionale patientinddragelsesudvalg (PIU).

Se bekendtgørelsen her: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=162219>

På det årlige møde mellem Bent Hansen, formand for Danske Regioner, formænd fra de fem regionsældreråd og formand for DANSKE ÆLDRE RÅD Bent Aa. Rasmussen drøftes sager af betydning for regionsældreråd. Formand og sekretariatsleder deltager desuden som inviterede i Danske Regioners generalforsamling.

Formand og sekretariatsleder har ligeledes deltaget i KLs ældrekonference i efteråret, samt i KLs sundhedspolitiske konference i foråret.

Ældre- og seniorråd

DANSKE ÆLDRE RÅD understøtter rådernes synlighed i det omfang det er muligt. På DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside ligger f.eks. årsberetninger fra ældre- og seniorråd, læs her:

<http://danske-aeldreraad.dk/arsberetninger-fra-aeldrerad/>

DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentanter i myndigheders arbejdsgrupper og udvalg i 2014-15

ÆldreForum er et uafhængigt råd under Socialministeriet. Det skal følge og vurdere ældres vilkår i samfundet på alle ældrelivets områder. Rådet skal samtidig bidrage til at synliggøre ældres ressourcer og nuancere billedet af ældre og aldring. Formand for DANSKE ÆLDRE RÅD, Bent Aa. Rasmussen, er medlem af ÆldreForum. Læs om ÆldreForum på www.aeldreforum.dk

Følgegruppe i Socialstyrelsen: Den nationale handlingsplan for demensindsatsen

Følgegruppen – der har eksisteret i flere år, har som formål, at relevante aktører inddrages i planlægningen og gennemførelsen af handlingsplanens fem initiativer. Formålet er ligeledes at etablere en bred faglig platform med forskellige perspektiver med henblik på at følge projekternes udvikling. Sekretariatsleder Marianne Lundsgaard repræsenterer DANSKE ÆLDRE RÅD.

Fagligt råd på ældreområdet.

Socialstyrelsen har i 2015 nedsat et fagligt råd på ældreområdet. Rådet er nedsat for at styrke relationer med brugergrupper på de socialfaglige områder. Formålet er at etablere et dialogforum, der kan bidrage med viden og indsigt ift. Socialstyrelsens initiativer på ældreområdet. Sekretariatsleder Marianne Lundsgaard repræsenterer DANSKE ÆLDRE RÅD i embedsmands-gruppen.

Følgegruppe i Socialstyrelsen: "Rehabilitering af Ældre". Projektets mål er at kvalificere, dokumentere og implementere en håndbog om rehabilitering på ældreområdet med fokus på social, fysisk og psykisk funktionsevne. Det er en embedsmandsgruppe, og sekretariatsleder Marianne Lundsgaard, deltager på DANSKE ÆLDRE RÅDs vegne.

En social dimension i hjælpen – et udviklingsprojekt der skal undersøge, hvorvidt det er muligt at udvikle en effektiv metode til at nedbringe antallet af ensomme borgere blandt ældre, som modtager personlig pleje vha. hjemmeplejen som facilitator. Der er afsat 385 millioner til et 4-årigt projekt, som styres af Socialstyrelsen i samarbejde med kommunerne. Sekretariatsleder Marianne Lundsgaard, deltager på DANSKE ÆLDRE RÅDs vegne.

Program for livskvalitet og selvbestemmelse i plejebolig og plejehjem – følgegruppe under Socialstyrelsen. Marianne Lundsgaard deltager på DANSKE ÆLDRE RÅDs vegne.

Læs om Socialstyrelsens arbejde og projekter vedr. ældre på: <http://socialstyrelsen.dk/aeldre>

3. Uddannelse og vidensformidling

Et mål for DANSKE ÆLDRE RÅD er, at ældrerådernes arbejde anerkendes, og at ældreråd får øget indflydelse i kommunerne. Disse mål understøttes gennem kursus- og konferenceaktiviteter, hvor medlemmer af ældre-/og seniorråd får viden om nye problemstillinger og eksempler på løsninger. Dialogen på konferencer og temadage giver samtidig rådsmedlemmerne mulighed for at dele synspunkter med hinanden. Konferencerne behandler et ældrepolitisk tema, mens temadagene er mere redskabsorienterede.

Konferencer

"Det gode liv som gammel- hvad skal der til" var overskriften for DANSKE ÆLDRE RÅD's ældrepolitiske konference i forlængelse af repræsentantskabsmødet i maj 2014. Konferencen havde 495 deltagere og flere forskere og politikere som talere.

"Hvor skal vi bygge, og hvor skal vi bo? - Om boligformer, fællesskaber og rammer for ældrelivet" var titel på efterårskonferencen i Vingstedcentret. Konferencen havde 323 deltagere. Boligspørgsmålet er aktuelt i forhold til den voksende ældrebefolkning, samt i forhold til det øgede fokus på socialt liv på plejehjem. I forlængelse af konferencerne udgives en konference-rapport der kan læses på DANSKE ÆLDRE RÅD's hjemmeside.

Temadage og møder med formænd for ældreråd

'Knæk koden – om den kommunale økonomi' var titel på efterårets temadage. 241 medlemmer af ældre- og seniorråd deltog på én af de 5 temadage spredt i hele landet. Ældre- og seniorrådets mulighed for god rådgivning øges med kendskabet til kommunale budgetprocesser.

'Kvalitetsstandarder' var emnet for forårets temadage. 388 medlemmer af ældre- og seniorråd deltog i én af de 5 temadage spredt i hele landet. Kvalitetsstandarder er et af kerneområderne for ældrerådernes arbejde og derfor et væsentligt tema.

Det er blevet en tradition, at formand og sekretariatsleder holder et årligt møde med formænd og næstformænd fra ældre- og seniorråd. I efteråret 2014 deltog formænd og næstformænd fra 91 råd i et af de 5 møder spredt i landet. Møderne var centreret om to spørgsmål: Hvilke ældrepolitiske udfordringer oplever vi som ældreråd i kommunerne? Hvad skal være pejlemærker for arbejdet i de kommende år for henholdsvis, ældre/seniorråd som folkevalgte råd, for DANSKE ÆLDRE RÅD som ældrerådernes landsorganisation og for ældrepolitikken i kommunerne? Møderne klæder formand og sekretariat på og er en konstruktiv udveksling og drøftelse af stort og småt.

Få mere information om emnerne på DANSKE ÆLDRE RÅD's hjemmeside: <http://danske-aeldreraad.dk/aktiviteter/temadage-konferencer/>

4. Undersøgelser

Ældrerådvalg

DANSKE ÆLDRE RÅD har en tradition for at følge op på ældrerådvalg gennem en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse. 91 ældre- og seniorråd besvarede det i foråret 2014 udsendte spørgeskema.

Undersøgelsen kan i sin helhed læses på DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside.

80 ældre- og seniorråd holdt valg i 2013, heraf 51 råd i november. 11 råd holdt valg før 2013.

Den gennemsnitlige stemmeprocent var 51,9 i kommuner, der holdt valg i 2013, hvilket er en lille fremgang fra det seneste valg.

Undersøgelsen viser, at valgmetoden har stor betydning for stemmeprocenten:

- ✓ 71,4 var den gennemsnitlige stemmeprocent for de 21 ældre- og seniorråd, der holdt fremmødevalg samtidig med kommunalvalget i 2013.
- ✓ 47,8 var den gennemsnitlige stemmeprocent for de 30 ældre- og seniorråd, der afholdt brevvalg i november 2013.
- ✓ 45,3 blev stemmeprocenten for 22 ældre- og seniorråd, der holdt valg på andre tidspunkter i 2013.

Aflysning af ældrerådvalg

Ni kommuner aflyste det seneste ældrerådvalg. At aflyse valg til ældreråd var blevet muligt med lovændringen af 15/6 2011, men er i sidste instans en beslutning i kommunalbestyrelsen.

Sekretariatet interviewede i sommeren 2014 telefonisk de ni råd for at se om der var mønstre i eller sammenfaldende årsager til aflysningen. Det var der ikke, men følgende mønster tegnede sig:

- De fleste valg blev aflyst på Sjælland.
- Halvdelen havde haft problemer med rekruttering af kandidater ved forrige valg.
- De fleste råd havde krav om mindst 5 stillere for hver kandidat.
- De fleste gjorde ikke en ekstra indsats for at skaffe kandidater til valget eller udsatte dette
- Valgformen blev angivet som årsag til aflysningen. Denne var fortrinsvis brevvalg.
- De fleste formænd gav udtryk for at de fortryder, at valget blev aflyst.
- Alle opgav at de havde haft tid nok til at forberede valget.
- De fleste råd havde ikke deltaget i DANSKE ÆLDRE RÅDs temadag om valg.

Ældreråds økonomiske vilkår

Staten kompenserer kommunerne for udgifter til drift af ældreråd, da ældreråd er lovfæstede.

Kompensationen ydes dels til ældrerådets virke og dels til diæter og rejseudgifter til medlemmer af ældreråd. Staten refunderer 37 mio. kr. til 98 ældre- og seniorråds drift og 9 mio. kr. til diæter/rejseudgifter. Beløbet refunderes til kommunerne via bloktilskuddet. DANSKE ÆLDRE RÅD har anslået, hvor stort et beløb den enkelte kommune kompenseres med.

Beregningen tager udgangspunkt i Socialministeriets oversigt over § 18-bloktilskud. Beregningen har givet anledning til en del henvendelser til sekretariatet.

Læs mere om DANSKE ÆLDRE RÅDs undersøgelser her: <http://danske-aeldreraad.dk/undersogelser/>

5. Nyhedsformidling og faglig rådgivning

Nyhedsformidling

DANSKE ÆLDRE RÅD udsender fire årlige Nyhedsbreve, der indeholder formandens leder med kommentarer til aktuelle begivenheder, artikler om aktuelle emner, omtale af nye publikationer, rapporter og projekter fra myndigheder og aktører, udveksling af nyheder mellem ældre- og seniorråd, medlemsnyheder m.m.

DANSKE ÆLDRE RÅD udsender ca. en gang om måneden "Mailservice", der indeholder notitser om konferencer og temadage, ældrerådsrelevante nyheder, omtale af redskaber og databaser hvorfra relevante oplysninger kan trækkes, benchmarkingredskaber, orientering om bestyrelsens aktiviteter, afgivne hørings svar og ny ældrerådsrelevant lovgivning.

På DANSKE ÆLDRE RÅDs hjemmeside kan ældre- og seniorråd, borgere, journalister, forvaltningsansatte og medlemmer af ældreorganisationer orientere sig om fakta, viden og aktiviteter, der vedrører ældre- og seniorråd. Hjemmesiden er også formidler af videoklip, og denne funktion blev aktuel, da der blev video-streamet fra FN-bygningen i anledning af statsminister Helle Thorning-Schmidts prisoverrækkelse af "Open Government Award" til DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentant.

Faglig rådgivning

Sekretariatet yder uvildig, faglig rådgivning om generelle og konkrete spørgsmål. Spørgsmålene stilles typisk af ældre- og seniorråd eller af en medarbejder i den kommunale forvaltning. Ekspeditionstiden for henvendelser overstiger sjældent en uge, telefoniske henvendelser besvares sædvanligvis samme dag. Emnerne har i perioden handlet om diæter, boligstøtte, læserbreve, høring over sundhedsaftaler, omfanget af kommunens høringspligt, inhabilitet for ældrerådsmedlem, vedtægter, konstituering af rådet, udbuds-sag på lukket dagsorden, omfang af samarbejde med ældreorganisa-

tioner, ældre- og seniorråds administration af eksterne midler, forsikringsforhold, medicinbehandling, forretningsorden, bisiddervirksomhed og fuldmagtsregler. Spørgsmål og svar genanvendes ofte til generaliserede, kortfattede artikler i Nyhedsbrevet.

Sekretariatet har ved flere lejligheder holdt faglige oplæg på interne temadage arrangeret af ældre- og seniorråd, dette dog mod betaling.

6. Samarbejde med organisationer, ministerier og øvrige myndigheder

Samarbejde med ÆldreForum om en undersøgelse

Offentlige myndigheder kommunikerer i stigende grad med borgerne gennem digitale medier. ÆldreForum og DANSKE ÆLDRE RÅD udgiver i april 2015 en rapport om, hvilke problemer ældre borgere har, når de betjener sig selv på nettet og søger information om ældreområdet. Medlemmer af ældre- og seniorråd har besvaret et skema med spørgsmål om den kommunale hjemmesides udformning, indhold, tilgængelighed, sprog, forståelighed, instruktioner og tekniske løsninger m.m.

Folkebevægelsen mod Ensomhed

DANSKE ÆLDRE RÅD deltager i Folkebevægelsen mod ensomhed på linie med godt 40 andre organisationer. Næstformand Hanne Vedersø varetager arbejdet som DANSKE ÆLDRE RÅDs repræsentant, og er med i flere grupper. Folkebevægelsen udarbejder kronik, hjemmeside, et katalog over organisationer der har tilsluttet sig, gode råd mod ensomhed m.m. Folkebevægelsen er tillige med på Folkemødet, og DANSKE ÆLDRE RÅD opfordrer til at arrangementer 1. oktober 2015 også omhandler ensomhed. DANSKE ÆLDRE RÅD orienterer via sin hjemmeside og linker til Folkebevægelsens Facebookside: <https://www.facebook.com/modensomhed>

Øvrige samarbejder og møder

Formandskab, bestyrelse og/eller sekretariat deltager i så mange møder med offentlige myndigheder og samarbejdspartnere som muligt.

Formandskabet har f.eks. deltaget i Åbent Samråd i Folketinget, i Værdighedskonference på Christiansborg, i møder med ældreorganisationerne, i møde med Indenrigs- og Økonomiministeriet om serviceeftersyn af lokale offentlige høringer, med Sundhedsstyrelsen i dialogmøde om tilsyn i fremtiden, i 7-bymødet, hvor ældreråd fra landets 7 største byer mødes, m.m.

Formandskabet har i løbet af efterår og vinter haft møder med Socialministeren og næsten samtlige partiets socialpolitiske ordførere. Møderne har dels været fremlæggelse og drøftelse af DANSKE ÆLDRE RÅDs synspunkter på aktuelle ældrepolitiske emner og dels orientering om organisationens økonomiske vilkår. Et fælles omdrejningspunkt på møderne har været en drøftelse af initiativer iværksat gennem ældre milliarder og ønsket fra DANSKE ÆLDRE RÅDs side om at fastholde bevilningen.

I tillæg hertil har Formandskabet været mødeledere, oplægsholdere, debattører og paneldeltagere på adskillige konferencer og temadage – såvel egne som andres.

Sekretariatsleder har på embedsmandsplan bl.a. holdt møder med Det Centrale Handicapråd, med Social- og Sundhedsstyrelsen, med KLS Center for Velfærdsteknologi, med Digitaliseringsstyrelsen samt med Socialministeriets ældrekontor.

7. DANSKE ÆLDRE RÅD'S bestyrelse, sekretariat og økonomi

Repræsentantskabet er DANSKE ÆLDRE RÅD'S højeste myndighed og består ved repræsentantskabsmødet i maj 2015 af 193 repræsentanter. Vedtægtsændringen i 2014 betyder, at hvert medlem i 2015 stiller med 1 repræsentant mindre end i 2014. DANSKE ÆLDRE RÅD'S repræsentantskabsmøder er velbesøgte, og stort set alle medlemmer deltager.

Bestyrelsen glæder sig over, at Frederiksberg og Københavns Ældre Råd genindmeldte sig i 2014, hvilket betyder en 100 % medlemstilslutning.

Bestyrelsens arbejde, sammensætning og udvalg

Repræsentantskabet vedtog i 2014 en handleplan, der har struktureret bestyrelsens arbejde. Bestyrelsen har arbejdet med handleplanens ældrepolitiske emner og udarbejdet de holdninger, der fremgår af næste afsnit.

Bestyrelsen har i beretningsperioden holdt fem møder (incl. et todages seminar). Bestyrelsens møder er præget af dialog med meningsbrydninger, stort engagement og samhørighed. Formand og bestyrelse arbejder ulønnet og uden diæter, og får rejseomkostninger dækket af DANSKE ÆLDRE RÅD.

På møderne behandler bestyrelsen dels henvendelser fra ældre- og seniorråd dels sager, der er sat på dagsorden af formand/bestyrelse/sekretariat. Bestyrelsen inviterer gæster til nogle af møderne, i år Troels Mylenberg, redaktør på Fyns Stiftstidende og Rikke Hougaard Zeberg vicedirektør i Digitaliseringsstyrelsen. Gæsten inviteres til et oplæg og en drøftelse med bestyrelsen, i år henholdsvis om kommunikation og digitalisering.

Bestyrelsen er aktivt engageret i DANSKE ÆLDRE RÅD'S høringssvar. DANSKE ÆLDRE RÅD har afgivet 24 høringssvar på lovforslag, bekendtgørelser og vejledninger. Lovforslaget om ændring af serviceloven - hvor Hjemmehjælpskommissionens 8 forslag til principper for fælles bestemmelser om rehabiliteringsforløb blev udmøntet til lov – optog i særlig grad bestyrelsen. Bestyrelsen har desuden med tilfredshed konstateret, at afregningsprisen for friplejeboliger fremover skal tage udgangspunkt i den enkelte kommunes udgiftsniveau frem for en landsdækkende fastsat udgiftsgrænse.

DANSKE ÆLDRE RÅD'S høringssvar kan læses på: <http://danske-aeldreraad.dk/horingssvar/>

Bestyrelsen i DANSKE ÆLDRE RÅD vælges for en toårig periode. Der skal lyde en tak til afdgående bestyrelsesmedlemmer Leo Larsen, valgkreds 2, og Aage Meldgaard, valgkreds 4.

Valgudvalget har haft til opgave at forberede og gennemføre forårets valg til bestyrelsen, samt at evaluere forløbet.

Digitaliseringsudvalget har haft til opgave at følge digitaliseringens betydning for ældre borgere samt at følge området. Udvalget orienterer bestyrelsen, og har skrevet en artikel til Nyhedsbrev 2/2014. I artiklen diskuteres hvilke tiltag, der er velfærdsteknologi, og hvilke der er hverdagsteknologi. Artiklen og nyhedsbrevet kan læses på DANSKE ÆLDRE RÅD'S hjemmeside/aktiviteter/nyhedsbreve

Formandskabet

DANSKE ÆLDRE RÅD'S formandskab består af den på repræsentantskabsmødet valgte formand, samt to næstformænd valgt af bestyrelsen på det konstituerende møde.

Formandskabet er ansvarlig for den daglige drift, for at forberede bestyrelsens møder i samarbejde med sekretariatet, for at besvare uopsættelige henvendelser, samt for at varetage repræsentative opgaver og give udtalelser til pressen. Formandskabet har holdt fem møder i perioden, og har derudover været DANSKE ÆLDRE RÅD'S repræsentanter på Folkemødet på Bornholm. Formandskabet har endvidere været udpeget som valgudvalg til bestyrelsesvalgene.

Sekretariatet

DANSKE ÆLDRE RÅDs sekretariat ligger i København, i bydelen Vanløse, tæt ved S-tog og Metro. Medarbejderne i DANSKE ÆLDRE RÅD varetager sammen med bestyrelsen kontakten til ældre-/seniorråd og til KL, ministerier, Folketing, organisationer og andre samarbejdspartnere. Sekretariatet består af en sekretariatsleder, to ældrepolitiske konsulenter og en deltidsansat bogholder/kursussektretær.

Sekretariatets medarbejdere arbejder for DANSKE ÆLDRE RÅD og for de øvrige tre organisationer i Fællessekretariatet. Arbejdet består i faglig bistand, såsom overvågning af fagområdet, betjening af organisationens bestyrelse, tilrettelæggelse af Årskurser, generalforsamlinger, nyhedsbreve, deltagelse i udvalg og arbejdsgrupper, konferencerapporter m.m. samt i administrativ bistand f.eks. opkrævning af medlemskontingenter, kursusgebyrer og regnskabsføring.

Logoer fra de tre øvrige organisationer i fællessekretariatet. Fra venstre mod højre: DKDK, SUFO og DGS

Sekretariatet i Vanløse har gennem årene udviklet sig til et Fællessekretariat for fire landsorganisationer med DANSKE ÆLDRE RÅD som den største organisation. De øvrige tre organisationer er:

- DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK).
- Landsforeningen for ansatte i Sundhedsfremmende og Forebyggende hjemmebesøg (SUFO).
- Dansk Gerontologisk Selskab (DGS).

Sekretariatsbetjeningen af de tre organisationer giver sekretariatets medarbejdere øget faglig viden på væsentlige områder (demens og forebyggelse), viden som også gavner DANSKE ÆLDRE RÅD.

Økonomi

DANSKE ÆLDRE RÅDs økonomi består af kontingentindtægter, finanslovsbevilling og refusioner fra de ovennævnte tre landsorganisationer. Kontingentindtægterne skal dække bestyrelsens direkte udgifter, dele af administrationsudgifterne samt medarbejdertimer til betjening af bestyrelse, formandskab og organisation – herunder repræsentantskabsmøde, politisk arbejde og lobbyvirksomhed.

Finanslovsbevillingen er på 1 million kroner årligt. Bevillingen er givet til gennemførelse af DANSKE ÆLDRE RÅDs aktiviteter som f.eks. nyhedsbreve, mailservice, hjemmeside, faglig rådgivning m.m.

Årsrapporten (regnskabet) viser et bedre resultat end budgetteret, hvilket skyldes flere forhold. Dels bedre resultat på organisationens drift end budgetteret (flere indtægter og færre udgifter), dels kursgevinst og endelig større refusioner fra de tre landsdækkende organisationer end beregnet. Regnskab 2014 afsluttes med et overskud på kr. 272.351. Der var budgetteret med et underskud på kr. 357.000.

8. Ældrepolitik

Ensartede normer for rehabilitering i alle kommuner

Med efterårets lovændring af serviceloven fik kommuner de samme overordnede regler for visitation af borgere til hjemmepleje og personlig pleje. Det medfører, at de fleste kommuner skal nytænke og omskrive flere centrale kvalitetsstandarder, som derefter skal til høring i ældre- og seniorrådene inden de vedtages af kommunalbestyrelsen. Hér får rådene blandt andet til opgave at holde øje med, om samtalerne til at motivere borgerne til at gennemgå træningsforløb nu også forløber på en respektfuld måde.

Hjemmehjælpskommissionens anbefalinger om en rehabiliterende tilgang til borgere har i perioden ført til ændringer i Serviceloven. De ændrede lovgivningsmæssige rammer for rehabiliterende indsats giver ældre- og seniorråd større mulighed for at have opmærksomhed på kommunens indsats – gennem præcise kvalitetsstandarder.

Ældremilliarden

Ældremilliarden, der i begyndelsen af 2015 er fordelt for anden gang, har haft ældre- og seniorrådenes bevågenhed. I mange kommuner har rådet spillet en aktiv rolle og kommet med forslag til fordeling af midlerne. Rådene holder tillige et vågent øje med, at midlerne bruges som bevilget.

Digitalisering af kontakt mellem borgere og kommune

Digital kommunikation med det offentlige er en stor udfordring for såvel den enkelte borger som for kommunerne. Der er væsentlige områder, som skal rettes op, men set i det store perspektiv konstaterer bestyrelsen, at overgangen er lykkedes og at plejkrævende ældre stadig modtager den sædvanlige og nødvendige omsorg.

Opgaveglidningen på sundhedsområdet

Ældre- og seniorrådenes arbejdsfelt og viden præges i disse år af de nye opgaver som kommunerne får i sundhedssektoren, hvor kommunerne skal agere langt mere sundhedsorienteret end tidligere. Sundhedsaftaler er en del af ældre- og seniorrådets arbejdsfelt, hvorfor ældrerådene efterspørger bistand fra sekretariat, en bistand som sekretariatet ikke i øjeblikket har ekspertise eller ressourcer til at klare. Bestyrelsen arbejder derfor på at udvide Finanslovsbevillingen for at kunne opruste sekretariatet på dette område.

Boligområdet

Fra flere sider peges på, at nybyggede plejeboliger er for dyre at flytte ind i. Pensionister, der kun har folkepensionen som indtægt, kan have vanskeligt ved at få økonomien til at løbe rundt. Nogle ældreråd har peget på stigende udgifter på plejeboligområdet, fordi friplejeboliger er dyrere at drive end kommunale plejecentre.

Den kendte høringsret overvejes – ny lovgivning undervejs

Et tværministerielt udvalg har undersøgt og overvejet praksis omkring høringsretten i kommunerne. Udvalgets anbefalinger omfatter ikke høring af ældre- og handicapråd, idet disse er underlagt en særlig regulering, der væsentligt adskiller sig fra andre områder. I forhold til andre organisationer anbefaler udvalget, at en ny kommunal eller regional høringsregel ikke bør fastsætte, at særlige organisationer m.v. skal høres, så længe den pågældende høring offentliggøres. Regeringen har oplyst, at den fremsætter lov til forenkling af området med afsæt i udvalgets anbefalinger. DANSKE ÆLDRE RÅD har sikret sig muligheden for at være med i høringsprocessen for at kunne følge området tæt og varetage ældre- og seniorrådenes interesser.

http://oim.dk/media/773240/serviceeftersyn_af_kommunale_og_regionale_h_ringsregler.pdf

Bestyrelsens arbejde med repræsentantskabsmødets vedtagne Handleplan for 2014-15

DANSKE ÆLDRERÅDs bestyrelse og sekretariat har arbejdet med handleplanen ud fra aktuelle ældrepolitiske temaer. Handleplanens otte temaer er beskrevet i et notat, og bestyrelsen har vedtaget sin holdning til disse. Drøftelserne og notatet danner grundlag for formandens udmeldinger til pressen og for den øvrige bestyrelses deltagelse i debatter på DANSKE ÆLDRERÅDs vegne. Nedenstående er et kort sammendrag af notatet, der kan læses i sin helhed på hjemmesiden via linket: <http://danske-aeldreraad.dk/udtalelser-oplaeg-og-pressemeddelelser/2014/>

DANSKE ÆLDRE RÅDS Handleplan 2014-2015	Emner, der er beskrevet og opsamlet i et notat med 11 aktuelle temaer
1. Sundheds- og socialområdet - herunder rehabilitering, forebyggelse af ensomhed, madkultur, demens, forebyggende hjemmebesøg, den ældre medicinske patient.	<p>Rehabilitering støttes efter de otte principper, der er foreslået af Hjemmehjælpskommissionen.</p> <p>Udlicitering – det er ikke vigtigt, hvilken instans der udfører plejen, blot kvaliteten er i orden.</p> <p>Klagesagsbehandling på det sociale område bør udføres smidigt, hurtigt og ensartet.</p>
2. Ældre- og plejeboligområdet – herunder visitation og brug af velfærdsteknologi, så ældre fortsat har et værdigt liv.	<p>Visiteret mad til ældre borgere bør være ernæringsmæssigt i orden, - kun tjener sit formål, hvis den spises af borgeren, - bør tilberedes så tæt på borgerne som muligt, fordi duften øger appetitten. Prisen på 'visiteret mad' må sættes, så det ikke udhuler en folkepension.</p> <p>Velfærdsteknologi – se nedenfor.</p>
3. Kultur- og trafikområdet – herunder visiteret kørsel og regional transport.	Ingen initiativer, da området varetages af regionsældreråd.
4. Digitalisering og velfærdsteknologi – herunder grænser for tiltag og finansiering af ydelser.	<p>Velfærdsteknologi skal indføres nænsomt og med respekt for den ældres grænser og ønsker. Problematisk at der ikke er taget overordnet stilling til, hvem der skal afholde udgifterne til velfærdsteknologiske løsninger</p> <p>Digitalisering. – Svært for ældre at blive fritaget for offentlige digitale løsninger. Tiden bliver aldrig moden til, at der kun tilbydes digitale løsninger – uanset område. Det er ikke rimeligt at indføre nye gebyrer eller omkostninger for borgere, der benytter digitale løsninger – tværtimod.</p>
5. Frivilligområdet – herunder inddragelse af frivillige og deres forhold.	Der er brug for frivillige til mange opgaver, f.eks. sund-aldring-aktiviteter, digitale kurser, mv. Derfor sætter DANSKE ÆLDRE RÅD frivillige højt. Frivillige må aldrig udføre visiterede opgaver i ældreplejen.
6. Brugerbetaling på visiterede ydelser.	Visiterede ydelser og personlige plejeydelser må ikke belægges med brugerbetaling.
7. Aldersrelaterede ydelser – der giver ældre økonomiske fordele (kun ydelser fastsat i lovgivningen).	Ydelser og pligter der følger alder kan erstattes af behovsbaserede kriterier. Behov og økonomi bør være bærende begrundelser for tildeling af velfærdsydelser.
8. Kommunernes brug af formålsrelaterede ydelser – (f.eks. "ældremilliarden").	Ældremilliarden skal fortsætte som en øremærket bevilling. En øremærket bevilling fastholder kommunale politikeres fokus på udviklingen af ældreområdet.

Ovenstående otte emner suppleres af bestyrelsens behandling af:

- ✓ *Pårørendes rolle ved visiterede ydelser.* Der bør ligge klare aftaler for, hvad pårørende forventes at udføre. Familie (pårørende) og frivillige må ikke udnyttes til plejeopgaver. Pårørende bør ikke udføre plejeopgaver og skal kompenseres, hvis de gør ift. øvrige opgaver i hjemmet.
- ✓ *Det kommunale selvstyre.* DANSKE ÆLDRE RÅD støtter det kommunale selvstyre. Det kommunale selvstyre er grundlaget for ældrerådernes virksomhed, og det er tidligere set, at centralt fastsatte normer på ældreområdet på kort tid fører til, at minimumsstandarder også bliver til maksimumsstandarder.
- ✓ *Forebyggelse af ensomhed.* DANSKE ÆLDRE RÅD er engageret i at afhjælpe ensomhed bl.a. gennem aktiv deltagelse i Folkebevægelsen mod Ensomhed.
- ✓ *Værdighed.* Alle mennesker skal behandles værdigt. Bestyrelsen ønsker ikke, at arbejde for en speciel værdighedsgaranti for ældre, men arbejder gerne med principper for værdighed.

Bestyrelsen finder, at ovennævnte ældrepolitiske emner tiltrækker sig stor opmærksomhed og fortsat kalder på initiativer fra DANSKE ÆLDRE RÅD, hvorfor bestyrelsen vil fortsætte arbejdet i det kommende år.

9. Afslutning

DANSKE ÆLDRE RÅD har to kerneopgaver: At varetage ældre- og seniorråds interesser over for offentlige, private eller halvoffentlige beslutningstagere, og at styrke og videreudvikle ældre- og seniorråd i deres lokale virke. Bestyrelsen varetager især den første, mens sekretariatets medarbejdere gennem en finanslovsbevilling varetager den anden kerneopgave.

DANSKE ÆLDRE RÅD blev stiftet 21. januar 1999 og holdt første ordinære repræsentantskabsmøde i august 1999. Repræsentantskabsmødet d. 11. maj er således det 17. repræsentantskabsmøde i DANSKE ÆLDRE RÅDs historie. En historie der til dels afspejler forandringer i velfærdssamfundet.

Der er fortsat spændende udfordringer i arbejdet i ældre- og seniorråd. Uanset hvordan man vender og drejer det, er der brug for nytænkning af velfærdssamfundets ydelser, hvis et højt serviceniveau skal opretholdes. Og uanset hvordan man vender og drejer det, er der behov for nytænkning af demokratiets vilkår i kommunerne, hvis borgerne fremover skal være parat til at byde ind. Så udfordringer er der nok af.

Den velfærdsmodel, der gennem de seneste år er udfoldet bygger på større inddragelse af borgere, private virksomheder og frivillige. Men modellen er præget af stram økonomisk styring og svære prioriteringer. Et pejlemærke for os som ældre- og seniorråd er, at velfærdssamfundet nu og i fremtiden skal give os som borgere en fundamental tryghed og sikkerhed.

Vores udfordring som ældre- og seniorråd er:

- At forholde os til de udspil, der er/kommer på banen, også selv om det betyder omprioriteringer
- At påvirke ældrepolitikken gennem forslag og høringer
- At følge hvad indførelse af velfærdsteknologi betyder for borgere, for personale og for samfundøkonomien
- At være opmærksom på, hvordan digitaliseringsstrategien gennemføres i stat, regioner og kommuner, og at borgernes retssikkerhed og systemets tilgængelighed sikres i processen
- At være opmærksomme på, om nye grupper af ældre borgere er særlig sårbare og have øje for deres vilkår.

På repræsentantskabsmødet d. 11. maj lægger bestyrelsen en handleplan frem til drøftelse. En handleplan der skal give retning for bestyrelsens arbejde det kommende år. Det langsigtede perspektiv er vigtigt, men det er også væsentligt, at bestyrelse og sekretariat har kapacitet og rum til at tage ad hoc-sager op.

En stærk landsorganisation er vigtig i en tid med interesse for de rammer, vi som ældre- og seniorråd arbejder indenfor, og dermed de muligheder vi har for at påvirke kommunalpolitikere og forvaltning. Det er vigtigt at stå sammen og værne om de positive vilkår, vi som ældre- og seniorråd har opnået dels gennem lovgivningen, dels i det daglige samarbejde med politikere og forvaltning.

Bestyrelsen vælges i 10 geografisk opdelte valgkredse.

Bestyrelsen, der tiltræder d. 13. maj 2015, ser ud som følger:

Bestyrelsesmedlem	Stedfortrædere
Erik Stagsted, Vesthimmerland	1. Jørgen Linnemann, Ålborg
Poul Gudberg, Silkeborg	1. Per Toft Mouritsen, Skive
Carl Aksel Kragh Sørensen, Aarhus	1. Bende Ingstrup Andersen, Syddjurs 2. Anker Andersen, Hedensted
Hans Erik Pedersen, Vejle	1. Gertrud Hansen, Esbjerg 2. Jutta Bruun Kristiansen, Varde
Mogens Rasmussen, Middelfart	1. John Harfeld, Nordfyn
Jørgen Larsen, Ringsted	1. Liselotte Højer, Sorø 2. Flemming Knudsen, Vordingborg
Steen-Kristian Eriksen, Holbæk	1. Merete Nielsen, Odsherred
Carsten Wittus, Albertslund	1. Inge Jacobsen, Høje Taastrup 2. Preben Riel, Rødovre
Hanne Vedersø, Frederikssund	1. Ole Høyer, Rudersdal 2. Finn Kamper Jørgensen, Fredensborg
Kirsten Nissen, København	1. Hanne Simonsen, København 2. Peter Frahm, Frederiksberg

Jernbane Allé 54, 3. th., 2720 Vanløse

Tlf. 3877 0160 Mail: info@danske-aeldreraad.dk

Web: www.danske-aeldreraad.dk

Hovedparten af fotografierne er taget af
Kristian R. Andersen, frivillig husfotograf I DANSKE ÆLDRERÅD